

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2018. gada 25. maijā
(OR. en)

9354/18

ECOFIN 490
UEM 184
SOC 309
EMPL 245

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
lepr. dok. Nr.:	8803/18
Temats:	PADOMES SECINĀJUMI par padziļinātajiem pārskatiem un konkrētām valstīm adresēto 2017. gada ieteikumu īstenošanu

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par padziļinātajiem pārskatiem un konkrētām valstīm adresēto 2017. gada ieteikumu īstenošanu, ko Padome pieņēma 3619. sanāsmē, kura notika 2018. gada 25. maijā.

**PADOMES SECINĀJUMI PAR PADZIĻINĀTAJIEM PĀRSKATIEM UN KONKRĒTĀM
VALSTĪM ADRESĒTO 2017. GADA IETEIKUMU ĪSTENOŠANU**

Padome (*ECOFIN*):

1. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka Komisija ir publicējusi ziņojumus par valstīm, kuros analizēta katras dalībvalsts ekonomikas politika, ietverot padziļinātos pārskatus saistībā ar makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru (MNNP), un kuros pārraudzīts progress konkrētām valstīm adresēto 2017. gada ieteikumu (KVAI) īstenošanā, kā arī tiem pievienoto paziņojumu; PAUŽ GANDARĪJUMU par integrēto analīzi un UZSVER, ka padziļināto pārskatu analīzei arī turpmāk ir jābūt labi atpazīstamai, pilnīgai un pārredzamai;
2. ŅEMS VĒRĀ – kad tā pieņems konkrētām valstīm adresētos 2018. gada ieteikumus – šos elementus, kā arī valstu reformu programmas, stabilitātes un konverģences programmas un 2018. gada maija ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku;

I. PADZIĻINĀTIE PĀRSKATI

3. UZSKATA, ka padziļinātie pārskati sniedz rūpīgu un ļoti kvalitatīvu analīzi par katras pārbaudītās dalībvalsts stāvokli, tādējādi radot pamatu daudzpusējai uzraudzībai, pastiprinātai valstu atbildībai par reformām un efektīvai politikas rīcībai; ATZĪST, ka attiecīgie un uzlabotie analītiskie instrumenti ir piemēroti, ņemot vērā katrai tautsaimniecībai raksturīgās problēmas, un ir papildināti ar kvalitatīvu analīzi pēc būtības;
4. PIEKRĪT, ka 11 no pārbaudītajām dalībvalstīm (Bulgārija, Horvātija, Kipra, Francija, Īrija, Itālija, Nīderlande, Portugāle, Spānija, Vācija un Zviedrija) saskaras ar dažāda rakstura un smaguma pakāpju makroekonomikas nelīdzsvarotību saskaņā ar MNNP un ka Slovēnijā vairs nepastāv makroekonomikas nelīdzsvarotība MNNP nozīmē;
5. PIEKRĪT Komisijas viedoklim, ka 3 dalībvalstīs (Horvātijā, Kiprā un Itālijā) pastāv pārmērīga nelīdzsvarotība;

6. UZSVER, ka pārredzamība un konsekvence MNNP īstenošanā ir svarīga, lai nodrošinātu dalībvalstu atbildību par procedūru un MNNP efektivitāti; ATKĀRTOTI NORĀDA, ka būtu jāizmanto pilns MNNP potenciāls un tas jāveic saprotamā veidā, tostarp – ja Komisija un Padome to atzīst par lietderīgu – piemērojot pārmērīgas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru; ATKĀRTOTI UZSVER, ka visos gadījumos, kad vien Komisija secina, ka dalībvalstī ir pārmērīga nelīdzsvarotība, bet neierosina Padomei sākt pārmērīgas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru, tai būtu skaidri un publiski jāizskaidro savi iemesli;
7. ATZĪST turpmāko progresu, ko vairākas dalībvalstis panākušas savas nelīdzsvarotības koriģēšanā, pamatojoties uz reformām un ekonomikas paplašināšanos; NORĀDA, ka iekšējo un ārējo uzkrājumu nelīdzsvarotība joprojām rada risku, jo tā tiek koriģēta tikai lēnām un nevienmērīgā tempā, un ne visas korekcijas ir strukturāla rakstura, bet ir daļēji saistītas ar pozitīvo ekonomikas ciklu; UZSVER, ka cikliska augšupeja var slēpt sevī makroekonomikas nelīdzsvarotības veidošanos; AKCENTĒ nepieciešamību samazināt kaitīgo nelīdzsvarotību un pārraudzīt situācijas attīstību, ja ir pazīmes, kas liecina par pieaugošo izmaksu spiedienu produktu, darba un mājokļu tirgos dažās dalībvalstīs; UZSVER, ka visās dalībvalstīs joprojām ir vajadzīga politikas rīcība un stingra apņēmība veikt strukturālas reformas, īpaši gadījumos, kad tās saskaras ar makroekonomikas nelīdzsvarotību, kas ietekmē EMS pienācīgu darbību. Nelīdzsvarotība būtu jānovērš ilgtspējīgā veidā, kas uzlabo noturību un mazina riskus, pievēršoties galvenajām problēmām un radot ilgtspējīgai izaugsmei un nodarbinātībai labvēlīgus apstākļus;

8. ATZĪMĒ, ka neto debitorvalstis ir guvušas lielus panākumus savas ārējās nelīdzsvarotības koriģēšanā, lai gan pastāv negatīvas neto starptautisko ieguldījumu pozīcijas, kuras parasti ir saistītas ar lielu privātā vai valsts sektora parādu; vienlaikus NORĀDA, ka liels tekošā konta pārpalikums dažās kreditorvalstīs saglabājas gandrīz nemainīgs; ATKĀRTOTI NORĀDA, ka dalībvalstīm, kurās ir tekošā konta deficīts vai liels ārējais parāds, būtu jāpieliek papildu pūles, lai uzlabotu savu konkurētspēju un novērstu vienības darbaspēka izmaksu pārmērīgu pieaugumu. Dalībvalstīm ar lielu tekošā konta pārpalikumu būtu jārada apstākļi algu pieauguma veicināšanai, vienlaikus ņemot vērā sociālo partneru nozīmi valsts līmenī, un prioritārā kārtā jāīsteno pasākumi, kas veicina investīcijas, atbalsta iekšzemes pieprasījumu un izaugsmes potenciālu, tādējādi sekmējot arī līdzsvara atjaunošanu;

II. KONKRĒTĀM VALSTĪM ADRESĒTU IETEIKUMU (KVAI) ĪSTENOŠANA

9. NORĀDA, ka 2017. gada KVAI īstenošanas rādītāji salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem ir līdzīgi un aptuveni puses no KVAI īstenošanā ir panākts vismaz zināms progress. ŅEM VĒRĀ, ka reformu īstenošana dažādās politikas jomās un valstīs joprojām ir nevienmērīga;
10. ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas daudzgadu izvērtējuma par KVAI īstenošanu rezultātus, kas liecina par "zināmu progresu" attiecībā uz vairāk nekā divām trešdaļām no ieteikumiem kopš Eiropas pusgada pirmsākumiem 2011. gadā, taču ATZĪMĒ, ka tas atšķiras starp dažādām politikas jomām, valstīm un laikposmiem; ATGĀDINA – Komisijas veiktajā daudzgadu izvērtējumā ir norādīts, ka vairāki KVAI saistās ar ilgtermiņa strukturāliem jautājumiem, kuru risināšanai ir vajadzīgs zināms laiks un ka līdz reālu rezultātu gūšanai pāiet ilgāks laiks;
11. UZSVER, ka pašreizējā labvēlīgajā makroekonomikas vidē ir ievērojami jāpaaugstina reformu īstenošana, lai risinātu turpmāk izklāstītos neatrisinātos reformu problēmjautājumus, izvairoties no reformu atslābuma un pārvarot politiskās ekonomikas problēmas;

12. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka vispārējās valdības budžeta deficīts un parāda attiecība turpina samazināties, tomēr UZSVER, ka fiskālās politikas īstenošana būtu jāturpina, pilnībā ievērojot Stabilitātes un izaugsmes paktu un nodrošinot fiskālo pasākumu pienācīgu diferenciāciju dalībvalstīs, tādējādi ņemot vērā stabilizācijas vajadzības un bažas par ilgtspējību; UZSVER, ka labvēlīgie cikliskie apstākļi rada vajadzību atjaunot fiskālās rezerves, jo īpaši dalībvalstīs, kurās ir liels parāda īpatsvars, vienlaikus turpinot stiprināt dalībvalstu izaugsmes potenciālu;
13. ATZINĪGI VĒRTĒ investīciju pieaugumu, bet ATZĪST, ka kopējās investīcijas un jo īpaši publiskās investīcijas joprojām veido salīdzinoši nelielu daļu no IKP daudzās dalībvalstīs un ka joprojām pastāv vajadzība uzlabot investīciju nosacījumus, lai piesaistītu lielākas privātās investīcijas reālajā ekonomikā un nodrošinātu kvalitatīvas publiskās investīcijas un infrastruktūras; PAUŽ GANDARĪJUMU par progresu, ko dalībvalstis panākušas tādās jomās kā darījumdarbības vides uzlabošana, piekļuves uzlabošana finansējumam, jo īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem, administratīvā sloga samazināšana un taisnīgu un izaugsmi veicinošu nodokļu sistēmu izveide; UZSVER, ka prioritāte būtu dodama turpmākām strukturālām reformām, lai likvidētu šķēršļus investīcijām, palielinātu izaugsmes potenciālu, vēl vairāk uzlabotu institucionālo un darījumdarbības vidi un stiprinātu gan administratīvo efektivitāti, gan regulējuma kvalitāti; šajā sakarā NORĀDA uz nepieciešamību stiprināt vienoto tirgu, tādējādi vēl vairāk veicinot strukturālās reformas produktu un pakalpojumu tirgos, un reformēt maksātnespējas regulējumus, tādējādi palielinot to efektivitāti. Tas arī palīdzētu uzlabot noturību un ļautu tautsaimniecībām tikt galā ar satricinājumiem;
14. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka banku nozarē situācija ir ievērojami uzlabojusies un ienākumus nenesošu aizdevumu īpatsvars ir nostabilizējies gandrīz visās vairāk skartajās eurozonas dalībvalstīs vai tam ir tendence samazināties, tomēr UZSVER, ka progress visās dalībvalstīs un bankās nav vienmērīgs. Tāpēc ir vajadzīga turpmāka rīcība saskaņā ar Padomes rīcības plānu;

15. ATZĪST, ka Eiropa joprojām saskaras ar produktivitātes problēmu, jo produktivitātes pieaugums ir pieticīgs un atpaliek no citu attīstīto tautsaimniecību izaugsmes rādītājiem; šajā sakarā UZSVER, cik svarīgas ir strukturālās reformas un ieguldījumi kvalitatīvā izglītībā un apmācībā, lai veicinātu inovāciju, digitalizāciju un atvieglotu jaunu tehnoloģiju izplatīšanu nolūkā stimulēt produktivitāti un nodarbinātību. Šīs problēmas nozīmību saasina iedzīvotāju novecošana. Tiek prognozēts, ka darbspējīgā vecuma personu īpatsvars attiecībā pret iedzīvotāju kopskaitu samazināsies visā ES, un dažās dalībvalstīs tas ir jo īpaši izteikti;
16. ATZINĪGI VĒRTĒ nepārtrauktos uzlabojumus darba tirgos, tomēr ATZĪMĒ, ka vēl aizvien pastāv būtiskas problēmas. Dažās dalībvalstīs bezdarba līmenis joprojām ir augsts, un ir jāpieliek papildu pūles, lai samazinātu jauniešu un ilgtermiņa bezdarbu. Īpaša uzmanība ir jāveltī sekmīgai integrācijai, jo īpaši attiecībā uz migrantiem un bēgļiem. Darba tirgiem un sociālajām un izglītības sistēmām arī ir jāpielāgojas, lai stātos pretī globalizācijas un tehnoloģiskā progresa izaicinājumiem. Šajā sakarā UZSVER, ka ir vajadzīgas algu noteikšanas sistēmas, kas atbalsta algu noteikšanu saskaņā ar izmaiņām, kas vērojamas attiecībā uz produktivitāti un bezdarbu vietējā un nozares līmenī, vienlaikus ņemot vērā sociālo partneru nozīmi valsts līmenī, un ka ir vajadzīga politikas rīcība, lai atbalstītu prasmju pilnveidi un pārkvalifikāciju atbilstoši darba tirgus vajadzībām un lai nodrošinātu efektīvu aktīva darba tirgus politiku. Dinamiski un elastīgi darba tirgi ir svarīgi, lai tiktu radītas kvalitatīvas darbvietas un tiktu atbalstītas statusa maiņas darba tirgū;
17. ATZINĪGI VĒRTĒ to, kā Komisija ir iekļāvusi Eiropas sociālo tiesību pīlāru ziņojumos par valstīm, lai sekotu līdzi nodarbinātības un sociālās jomas rādītājiem, kas deva iespēju turpināt koncentrēties uz makroekonomikas nelīdzsvarotību un galvenajām ekonomikas reformu prioritātēm.